

סקירה רגולטורית גלובאלית

יוני יולי 2020

מגמות עיקריות יוני 2020

- סיכוני סביבה ויישום עקרונות ה- ESG
- חיזוק פעילות הציות בתחומי מסחר ושוק ההון (MIFID 2)
- היבטי הוגנות ברפורמת ה- LIBOR
- היבטי הוגנות בפעילות מסחר אלגוריתמי
- יישום רגולציות בתחום התשלומים (PSD2)
- הנחיות רגולטוריות בתחומי ניהול ההון (CRD)
- הנחיות וכללים לעובדים מרכזיים "נוטלי סיכון"
- הימנעות מסיכון (De-risking) בהלבנת הון ומימון טרור

בחודש יוני 2020 עלה לכותרות אירוע ההנאה בהיקף 1.9 מיליארד ש"ח בחברת התשלומים הגרמנית WIRECARD. אירוע זה חידד את המורכבות בפעילות של חברות התשלומים המסתמכות במידה רבה על שיתופי פעולה וצדדים שלישיים ברחבי העולם. בנוסף, אירוע זה משקף את הפערים הרגולטוריים המובנים בין גופים פיננסיים שונים. לצד הסיכונים המובנים בפעילות התשלומים, רשויות הפיקוח ברחבי העולם ממשיכות לקדם את פעילות החדשנות הדיגיטלית והרחבת הנגישות של שירותים פיננסיים לקהלים שונים ברחבי העולם.

אכיפה
וקנסות

עדכונים
רגולטורים

עדכונים
קצרים

תשתית רגולטורית

היחידה למודיעין פיננסי
בארה"ב (מניעת פשיעה
פיננסית)

בנק להסדרי סליקה בינ"ל
האמון על פרסום תקנות
באזל

BANK OF ENGLAND
PRUDENTIAL REGULATION
AUTHORITY

רשות רגולטורית לגופים
הפיננסיים בבריטניה

רשות הפיקוח הבריטית
על שווקים פיננסיים

רשות הפיקוח על השווקים
הפיננסיים באירופה

רשות הפיקוח על המערכת
הבנקאית באירופה

איגוד גופים פיננסיים
הפועלים בשוק ההון
העולמי

רשות פיקוח על המסחר
בשוק ההון בארה"ב

רשות ניירות ערך
אמריקאית האמונה על
הפיקוח על שוק ההון

הבנק המרכזי בארה"ב
וסמכות מוניטארית
ופיקוחית עליונה

חשב המטבע האמריקאי
האמונה על פיקוח על
בנקים פדרליים בארה"ב

רשות הפיקוח על שווקים
פיננסיים בהונג קונג

רשות הפיקוח על גופים
פיננסיים - אוסטרליה

המפקח על הבנקים -
סינגפור

המפקח על הבנקים - גרמניה

המפקח על הבנקים - הולנד

ארגון בינלאומי למאבק
בהלבנת הון ומימון טרור

מועצה פדרלית לביקורת על
גופים פיננסיים בארה"ב

עדכונים קצרים

דוחות שנתיים ותכניות עבודה

רשויות הפיקוח האירופאיות מפרסמות דוחות שנתיים ותכניות עבודה מעודכנות לשנת 2020. במסגרת תכניות העבודה מושם דגש על הנחיות בתחום ניהול סיכונים וניהול ההון, הלבנת הון וחדשנות פיננסית.

מדריך לניהול סיכונים סביבתיים

הפורום לסיכוני סביבה פיננסים CFRF שהוקם בשיתוף ה-FCA מפרסם מדריך לגופים פיננסיים אשר יאפשר זיהוי מוקדם של סיכוני סביבה, תהליכי ניהול סיכונים, תרחישי קיצון, עקרונות דיווח וגילוי ויזום פעילות עסקית מותאמת לסיכוני סביבה מתפתחים. הפרסום הינו חלק ממגמה עולמית בתחום ניהול סיכוני סביבה.

תקני גילוי בנושאי חברה וסביבה ESG

רשויות הפיקוח האירופאיות (EBA, EIOPA, ESMA, ו-ESA) עתידות לארגן שימוע פומבי בעניין תקני גילוי (disclosure) סביבתיים, חברתיים וממשלתיים עבור משתפי השוק הפיננסי. תהליך זה נלווה לנייר התייעצות שפירסמו הרשויות לתקני גילוי בתחומי ESG. [לפרסום המקורי מאפריל 2020 לחצ כאן.](#)

היבטי הוגנות ברפורמת ה LIBOR

איגוד שחקני שוק ההון מפרסם סקירה מקיפה להיבטי הוגנות בתהליכי אימוץ רפורמת ה-LIBOR ונוגעים להיבטי זיהוי סיכוני הוגנות, תקשורת שוטפת עם לקוחות, העדר ניגוד עניינים, שמירה על נאותות הפעילות בשווקים ויישום כללי גילוי נאות ללקוחות. בפרסום מביא האיגוד דוגמאות (עסקאות סינדיקציה, ריביות, פעילות SWAP).

מסחר אלגוריטמי (FX GLOBAL CODE)

איגוד שחקני שוק ההון מרחיב את פרסום כללי הוגנות, בדומה לאימוץ הקוד הגלבוואלי בשוק המט"ח FX GLOBAL CODE ומפרסמים כללי הוגנות למסחר אלגוריטמי הכוללים היבטי ממשל תאגידי, מסגרת בקרה, תמחור, טיפול בעסקאות, רציפות והמשכיות עסקית. ההנחיות נוגעות לכלל השחקנים הפיננסים המפעילים כלים אלגוריטמיים למסחר.

תרחישי קיצון לרכיבי סיכון "לא כמיתים"

רשות הפיקוח האירופית מפרסמת טיוטת הנחיות להתייעצות בנוגע למודלים ותרחישי קיצון לרכיבי סיכון "לא כמיתים", כחלק מיישום הנחיות באזל 3 (CRR 2) בכל הנוגע לסיכוני שוק וסיכוני השקעות בתיק למסחר (FRTB). בפרסום מציגה הרשות שורה של גישות שונות לביצוע תרחישי קיצון לרכיבי סיכון "לא כמיתים".

עדכונים רגולטוריים

- ניהול סיכונים
- ניהול ההון
- חשבות (דיווח)
- ממשל תאגידי

דרישות ההון (CRR2) – הרחבת דרישות הגילוי לציבור (נדבך 3) ודרישות הדיווח לרשויות הפיקוח

כחלק מיישום תקנות באזל 3 באיחוד האירופי אימצה רשות הפיקוח האירופית תקנות הון חדשות – CRD 5 ו CRR 2 המרחיבות ומתאימות את גישת העבודה לחישוב דרישות ההון ולדיווח על מדדים נוספים כגון יחסי מזילות, יציבות וסיכוני צד נגדי ושוק.

בפרסום הנוכחי מגדירה רשות הפיקוח מחדש את דרישות הגילוי לציבור במסגרת הנדבך השלישי ובשלב הראשון מאגדת את דרישות הגילוי (סיכונים, הון ונזילות) השונות מכלל הרגולציות הרלוונטיות ומייצרת אחדות בדרישות הדיווח. בנוסף, מרחיבה הרשות את דרישות הדיווח לפיקוח בכל הנוגע לסיכוני צד נגדי, יחסי יציבות ויחסי מזילות, חשיפות אשראי מהותיות, יחסי מינוף ודיווח אחד על נתונים פיננסיים (FINREP)

נדרשת בחינה של דרישות הגילוי אל מול המידע המוצג במסגרת דוח הסיכונים והדוחות הכספיים של הבנק.

- ציות
- מסחר ושוק ההון
- ממשל תאגידי

תפקיד קצין הציות בפעילות השקעות ומסחר במסגרת יישום הנחיות MIFID II

רשות הפיקוח ESMA פרסמה הנחיות סופיות בנוגע לתפקיד קצין הציות תחת רגולציית ה-MIFID II (עדכון להנחיות משנת 2012)

במסגרת ההנחיות החדשות, החלות על כלל הגופים הפיננסיים, מרחיבה הרשות את דרישות התפקיד של קצין הציות, בדגש על ניתוח סיכונים מעמיק לסיכונים בתוך מסחר ושוק ההון, תכנית עבודה מבוססת סיכונים, ניטור ובקרת פעילות השקעות ומסחר, השקעת משאבים נאותה המביאה בחשבון את היקפי הפעילות בתחומי השקעות ומסחר ומעורבות של קצין הציות מול הנהלה הבכירה בתהליכים עסקיים משמעותיים כגון – פעילות עסקית חדשה, מוצרי השקעה חדשים וכו'. בנוסף, דורשת הרשות לבצע בחינה תקופתית של אפקטיביות פעילות הציות בתחומי המסחר ושוק ההון.

פעילות מול גופים פיננסיים בחו"ל חושפת את הבנקים באופן ישיר לרגולציית ה-MIFID II. בנק ישראל הדגיש בשנה האחרונה את חשיבות חיזוק פעילות קצין הציות בתחומי מסחר ושוק ההון. נדרשת בחינה מעמיקה לחיזוק הפעילות.

עדכונים רגולטוריים

- ניהול סיכונים
- ממשל תאגידי
- משאבי אנוש

טיוטת הנחיות לקביעת עובדים ומנהלים בארגון כ "נוטלי סיכון" מהותיים (עובדים מרכזיים)

רשות הפיקוח האירופית פרסמה טיוטת הנחיות במסגרתה הוגדרו מחדש הנחיות לזיהוי עובדים שפעילותם המקצועית משפיעה באופן מהותי על פרופיל הסיכון של המוסדות ("נוטלי סיכון" – באופן דומה להגדרת "עובדים מרכזיים" ברגולציה המקומית). הנחיות אלו פורסמו במטרה לבסס גישה אחידה בקרב מערכת הבנקאות האירופית להגדרה של "נוטלי סיכון".

במסגרת ההנחיות, המביאות בחשבון את השוני בגדלים שונים של בנקים באירופה, נקבעו קריטריונים איכותיים וכמותיים (בחינה מבוססת תגמול אישי ותגמול רוחבי).

פרסום זה משלים את המהלך של רשות הפיקוח האירופית להסדרת מנגנוני תגמול של פונקציות ייחודיות בארגון (הנהלה, בקרה, נוטלי סיכונים)

עדכון הפרמטרים הכמותיים והאיכותיים יכולים להביא לשינוי ברגולציה המקומית העוסקת במדיניות התגמול בתאגיד בנקאי (נב"ת 301A). מומלץ לבצע בחינה תקופתית לנאותות תהליך קביעת עובדים בבנק.

- ציות (הוגנות)
- מסחר ושוק ההון
- ממשל תאגידי

הנחיות רגולטוריות ליישום כללי הוגנות בפעילויות סליקה כחלק מרגולציית EMIR (עסקאות OTC)

רשות הפיקוח ESMA פרסמה הנחיות סופיות בנוגע ליישום של כללי הוגנות בפעילות סליקה clearing services בהגדרת כללי FRANDT – הוגנות (Fair), סבירות (Reasonable), העדר אפליה (Non-Discriminatory) ושקיפות (Transparent).

כללי ההוגנות של ESMA נועדו לתת מענה לתהליכי ההתקשרות, הסכמים, תמחור, ותהליכי ניהול סיכונים בפעילות במכשירים פיננסיים "מעבר לדלפק" OTC כחלק מיישום רגולציית EMIR באירופה.

במסגרת ההנחיות הוצגו הנחיות והקלות בתהליכי קבלת לקוחות חדשים לרבות תהליכי הזיהוי, התקשרות ועלויות. לאור מורכבות יישום הכללים תצבע בחינה נוספת לתהליכי אכיפה בנוגע לכללים אלו בעתיד.

פעילות הסליקה של המערכת הבנקאית חשופה לרגולציות בינלאומיות. נדרשת בחינה משמעותית ההנחיות על פעילות ה OTC.

עדכונים רגולטוריים

- הלבנת הון
- סיכון מוניטין
- ממשל תאגידי

- חדשנות ודיגיטל
- טכנולוגיה
- ציות ורגולציה

נייר להתייעצות בנוגע לפרקטיקות של "הימנעות מסיכון" (De-risking) בהיבטי הלבנת הון ומימון טרור

אימוץ אסטרטגיה ארוכת טווח לחדשנות טכנולוגית בתהליכי פיקוח רגולטוריים

רשות הפיקוח האירופית ביצעה בחינה מקיפה בקרב בנקים באירופה על מנת לבסס את הסיבות לפעילות של "הימענות מסיכונים" בהיבטי הלבנת הון על פני ניהול פעילות הלקוחות תוך יישום שיקולים ענייניים של ניהול סיכונים.

במסגרת הבחינה זוהו בנקים שעוצרים פעילויות מרכזיות (כגון – בנקאות קורספדונטית) וכאלו אשר נמנעים באופן גורף ממתן שירות לענפים מרכזיים (כגון – מלכ"ר מגזרים בסיכון לשוחד ושחיתות, נש"פים)

הפנייה של הרשות נעשית באופן גורף למגזרי הפעילות אשר חווים מגבלות בפעילות מול בנקים בשל חשיפה מוגברת לכאורה לסיכוני הלבנת הון. המטרה המרכזית בהתייעצות זו הינה לחדד את החשיבות של ניהול סיכון הלבנת הון על פני "הימנעות מסיכונים".

רשות הפיקוח האירופית EBA פרסמה הודעת תמיכה בתכנית האסטרטגית של האיחוד האירופי להגברת החדשנות הפיננסית. הרשות זיהתה מגוון רחב של פעולות אפשריות ברמת האיחוד האירופי, התומכות בקנה מידה של טכנולוגיה חדשנית חוצה גבולות תוך הקפדה על סטנדרטים גבוהים של הגנת הצרכן וחוסן המגזר הפיננסי.

הרשות הציבה יעדים טכנולוגיים בתהליכים הרגולטוריים (RegTech) ובתהליכים פיקוחיים (SupTech) ובהגברת השימוש בכלי ניתוח מתקדמים (AI).

מיקוד נוסף של הרשות הינו תהליך זיהוי וניהול סיכונים לקוח customer due diligence (CDD) וחיזוק המודעות של ציבור הלקוחות לסיכונים והזדמנויות בפעילות פיננסית דיגיטאלית

רשויות הפיקוח המקומיות (בנק ישראל ורשות איסור הלבנת הון) מאמצות גישה מבוססת סיכון ומקדמות את השימוש בכלי ניהול סיכונים על פני "הימנעות מסיכון". מומלץ לבצע בחינה לקיומה של פרקטיקת De-risking.

באופן דומה לאירופה גם בישראל פועל הפיקוח לחיזוק היכולות הטכנולוגיות בתהליכי הפיקוח השוטפים שלו. קיימת חשיבות לבנקים להגביר את השימוש בכלי ניתוח מתקדמים לצד אימוץ פרקטיקות של משילות מידע.

עדכונים רגולטוריים

- מסחר ושוק ההון
- פעילות נוסטרו
- ניהול סיכונים וציות

רשויות פיקוח בארה"ב מבצעות התאמות לחקיקת וולקר (Volcker Rule)

חמש סוכנויות רגולטוריות-פדרליות קבעו כי אין לשנות את Volcker Rule האוסר על גורמים בנקאיים להשקיע או לתת חסות לקרנות גידור או קרנות הון פרטיות (קרנות מכוסות). יוזר כי כלל וולקר אוסר, בדרך כלל, על גורמים בנקאיים לעסוק במסחר קנייני ולרכוש או לשמור על אינטרסים בבעלות, לתת חסות או לקיים יחסים מסוימים עם קרן גידור או קרן הון פרטית.

- פישוט הנחיות הנוגעות לקרנות מכוסות
- מאפייני הטיפול בקרנות זרות
- הסכמה להתיר לגורמים בנקאיים להציע שירותים פיננסיים ולעשות פעילויות אחרות, בהתאם ל-Volcker Rule.

רגולציית Volcker Rule רלוונטית לבנקים מקומיים עם פעילות בארה"ב. בחינה ויישום ההקלות הרגולטוריות יאפשר לבנקים המקומיים להרחיב את הפעילויות העסקיות שצומצמו בעקבות ההנחיות המקוריות של החוק.

- ניהול סיכונים
- ציות ורגולציה
- אחריות תאגידית

טיוטת הנחיות לניהול סיכונים סביבתיים בבנקים

רשות הפיקוח הסינגפורית מקדמת מהלך, בדומה לתהליכי פיקוח שמתרחשים ברחבי העולם, להסדרת תשתית ניהול סיכוני סביבה בבנקים. MAS מציגים במסגרת ההנחיות התייחסות מרחיבה לסיכונים הישירים (Physical Risk) ולסיכוני "שינוי מגמה" (Transition Risk). ההתייחסות מתמקדת בהשפעות של שינויי רגולציה וטעמי לקוחות בשל השפעות סביבתיות.

טיוטת ההנחיות מגדירה את הפעילות של המערכת הבנקאית בהיבטי ממשל תאגידי, דירקטוריון והנהלה, תהליכי ניהול סיכונים (זיהוי, הערכה, ניטור), תרחשי קיצון ומודלים, מדיניות ונהלים, גילוי ודיווח.

במסגרת הנחיות אלו מרחיבה MAS את היקפי המשאבים הנדרשים מהמערכת הבנקאית לניהול הסיכון הסביבתי.

פרסום הנחיות רגולטוריות בתחום ניהול הסיכון הסביבתי תופס תאוצה בקרב רשויות פיקוח שונות בעולם. מומלץ לבצע בחינה למשמעויות הרגולציות השונות על פעילות הבנק.

קנסות/אכיפה

קנס בהיקף 64 מיליון ליש"ט בגין כשלי הוגנות במשכנתאות

רשות הפיקוח הבריטית FCA קונסת שלושה גופים פיננסיים מובילים בגין הפרת כללי בנקאות וכללי הוגנות בפעילות המשכנתאות – לקוחות שהתקשו/פיגרו בהחזר המשכנתאות.

תהליכי העבודה בבנקים השונים כללו פרקטיקות לא הוגנות באופן אשר הפלה בין לקוחות שונים אשר התקשו בתשלומי המשכנתא והסדרים שנעשו מולם הגבירו את רמות הסיכון של הלווים. לצד הקנסות, פיצו הבנקים את הלקוחות בהיקף של מאות מיליוני ליש"ט (2019 – 2013)

קנס בהיקף של 37 מיליון ליש"ט – הלבנת הון

רשות הפיקוח הבריטית FCA קונסת את השלוחה הבריטית של הבנק הגרמני Commerzbank בשל כשלים בתהליכי מניעת הלבנת הון בין השנים 2012 – 2017.

עיקרי הממצאים נוגעים לעיכובים בתהליכי הכר את הלקוח KYC (1,772 לקוחות) וכשלים בכלי ניטור אוטמטיים (נמצאו 40 מדינות מדינות בסיכון גבוה ו 1,110 לקוחות בסיכון גבוה שלא שולבו במערכת הניטור של הבנק). כמו כן זוהו פערים במסמכי מדיניות בתחומי הלבנת הון.

דרישה להחזר ללקוחות בהיקף 7.2 מיליון דולר בגין גביית יתר על עמלות בפעילות בקרנות

רשות הפיקוח FINCEN מחייבת את Merrill Lynch לבצע החזרים ללקוחות בהיקף של 7.2 מיליון דולר בשל גביית יתר על עמלות מכירה ועמלות תפעול וסליקה בגין פעילות בקרנות נאמנות.

רשות הפיקוח הציגה פערים במערכות ותהליכים של הבנק האמונים על פעילויות החיוב וההחזרים ללקוחות על עמלות בפעילות בקרנות נאמנות. הפערים נגעו בנוסף לדיווח שוטף ללקוחות על עלויות המסחר במכשיר זה.

קנס בהיקף 3.1 מיליון דולר – דיווחים מוטעים על פעילות המסחר

רשויות הפיקוח FINRA ו- SEC קונסות את SG Americas Securities בגין דיווחים מוטעים לרשויות הפיקוח (FINRA) בתחומי המסחר (Blue sheets).

מידע סטטיסטי בתחומי מסחר ושוק ההון משמש את רשויות הפיקוח לאיתור מניפולציות בשוק ההון ושימוש בלתי מורשה במידע פנים. המידע המוגש על ידי גופים פיננסיים מכיל מידע אנליטי על פעילות המסחר (אופי הנייר, תאריך הסליקה, מחיר, כמות, לקוח וכו').

חברת הייעוץ EBA ושות' מספקת שירותי ייעוץ בעולמות התוכן של רגולציה פיננסית, פשיעה פיננסית, טכנולוגיה וחדשנות פיננסית

- ייעוץ רגולטורי שוטף לרבות דוחות חודשיים, רבעוניים ושנתיים
- ליווי ביישום רגולציות בינלאומיות (וולקר, FX CODE, באזל)
- ייעוץ שוטף לניהול והערכת סיכונים ציית, הלבנת הון ומימון טרור
- ייעוץ בתחומי פשיעה פיננסית בתחומי מסחר ושוק ההון
- ייעוץ שוטף בניהול סיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, נזילות והון
- ייעוץ שוטף בניהול סיכונים מודל ויישום תרחישי קיצון
- עיצוב והטמעת חוקי ניטור בתחום הלבנת הון ומימון טרור
- גיבוש תהליכים, בקרות וכלים טכנולוגיים לאיתור מעילות פנימיות
- עיצוב תהליכים, בקרות וטיפולוגיות בתחום מיסוי בינלאומי
- עיצוב בקרות וחוקי ניטור בתחומי מסחר ושוק ההון

פרסומים אחרונים

רו"ח אייל בן אבי, שותף מנהל
נייד: 054-6660203
אימייל: eyal@eba.co.il

אורי טולקובסקי, CAMS
מנהל תחום פשיעה פיננסית
נייד: 054-5492834
אימייל: uri@eba.co.il

ליעד טץ פרדר, עו"ד
מנהלת תחום ציית ורגולציה
נייד: 050-8722256
אימייל: liad@eba.co.il

מאיר זיתוני, מנהל תחום
ביקורת פנימית וניהול סיכונים
נייד: 052-8882653
אימייל: Meir@eba.co.il

נטלי ספרוני – רוטנברג, רו"ח
תחום ביקורת חקירתית ומניעת מעילות והונאות
052-8882653
אימייל: Natali.SR@eba.co.il

